

Article Opinió - Ramon Orfila - Free Tibet

L'any 2019, que acabem de deixar enrere, es va complir el 30è aniversari d'ençà que el Comitè Nobel de Noruega va concedir el Premi Nobel de la Pau a Tenzin Gyatso, el 14è Dalai Lama, per la seva resistència constant a l'ús de la violència en la lluita del seu poble per recuperar la llibertat.

Igualment, al 2019 es complien 60 anys de la coneguda com la gran revolta de Lhasa, l'aixecament de la població civil del Tibet davant els rumors d'un segrest del Dalai Lama per part de l'exèrcit xinès que ocupava la regió des de la victòria de la revolució maoista del 1950, i també es complien 60 anys del començament de l'exili del màxim dirigent espiritual i també polític tibetà.

La revolta tibetana, que va ser durament reprimida per l'exèrcit xinès i esclafada militarment en només quatre dies, va tenir, no obstant, una durada molt més llarga en forma de lluita de guerrilles, però, sobre tot, va representar el final de la coexistència de l'ocupació xinesa amb el manteniment d'una autoritat autònoma i va tenir com a conseqüència la constitució d'un Govern a l'exili presidit pel Dalai Lama, ubicat a Dharamsala, al nord de l'Índia, que va acollir els milers de tibetans que fugien de la persecució i escollien ubicar-se al Nepal o a l'Índia, que els brindaven refugi.

La imatge del Dalai Lama disfressat, travessant l'Himàlaia a peu, cap al refugi que el primer ministre indi, Pandit Nehru, li va oferir a ell i a milers de tibetans, va donar la volta al món, i les simpaties que va despertar contrasten amb el petit suport polític que va rebre la seva causa, la de la independència del Tibet, o almenys la d'una autonomia plena, que van ser poc més que simbòliques, tot i que cal reconèixer que la decisió de Nehru –acceptant acollir el Govern tibetà a l'exili– va ser prou valenta si tenim en compte les dificultats que patia el Govern d'una Índia que tot just es començava a recuperar del sotrac de la participació en dos estats, Índia i Pakistan, de l'antiga colònia anglesa.

La resistència contra l'ocupació xinesa ha continuat, de llavors ençà, encarnada en la figura del Dalai Lama, que és objecte d'una veneració prou visible entre els tibetans a l'exili i que jo mateix he pogut constatar al Nepal, on resideixen milers de tibetans, i concretament a la zona de Katmandú que rodeja Boudhanat, la stupa més gran del món, a la que acudeixen diàriament milers de peregrins budistes de tot el món, però especialment els tibetans que resideixen fora del seu país. Allà, a les dotzenes de petites botigues d'artesanía tibetana, si hi ha un component que es repeteix en totes elles és el de la fotografia del Dalai Lama, ubicada sempre al lloc preferent de l'establiment.

De res no ha servit l'intent conciliador del dirigent polític-religiós tibetà de dialogar amb el Govern de la Xina, com tampoc no han servit de res els canvis de persones en la direcció del règim comunista xinès respecte de la seva política cap al Tibet.

De Mao Zedong a Deng Xiaoping, res no ha canviat en la reivindicació d'un Tibet que, per als dirigents xinesos, forma part inalienable de la Xina i, en coherència, l'exigència de reconèixer

aquest principi, feta al Dalai Lama, per fer possible el seu retorn al Tibet, ha constituït des de fa 60 anys –i representa avui encara– un obstacle insalvable per al retorn, si no es vol decebre la immensa part dels tibetans que han patit les penalitats de l'exili, o els que han resistit en silenci o de manera més activa la brutalitat de l'ocupació.

Ni tan sols la renúncia a tots els càrrecs polítics dins el Govern tibetà a l'exili, feta el 2011, ha modificat l'actitud del Govern xinès, que manté unes condicions prou draconianes com per fer impossible el retorn al Tibet del Dalai Lama en unes condicions mínimes de dignitat com per poder tenir la llibertat de no renunciar al seu pensament i a les seves conviccions.

Als seus 84 anys, les possibilitats d'un retorn es fan cada dia més remotes, i la força creixent –econòmica, política i militar– de la Xina dins el conjunt de les nacions del món, duen els dirigents xinesos a apostar per una espera que no pot ser molt llarga, fins que el lideratge passi a una altra persona que, per moltes qüestions, no tindrà el prestigi, el respecte i, per tant, la capacitat de lideratge de l'actual Dalai Lama, per molt que les ànsies de llibertat dels tibetans semblen, ara per ara, molt difícils de doblegar.

D'altra banda, la possible recuperació, impulsada pel nou Govern de coalició a l'Estat espanyol, dels mecanismes de la justícia universal que Mariano Rajoy va buidar de contingut, per tal de retornar a la possibilitat de “perseguir qualsevol delicte sense importar la nacionalitat o país de residència de l'autor o les víctimes, garantint que ningú que cometi aquests delictes es pugui refugiar a cap lloc”, podria reobrir la porta a recuperar les denúncies contra violacions brutals dels drets humans al Tibet, encara que és ben segur que el Govern xinès no s'esperarà amb els braços creuats, i ningú no pot dubtar que té una capacitat demostrada de pressió sobre la resta de governs del món.

Veurem de què serà capaç, en aquesta qüestió, el pacte UP-PSOE, i fins a quin punt l'afirmació de Pablo Iglesias de que “el cel no es conquesta per consens, sinó per assalt”, es manté encara viva o no.

Els he de confessar que em conformaria amb fer possible l'aspiració manifestada per Oskar Lafontaine quan deia que “no aspirem a construir el paradís a la terra, ens conformem a actuar per tal que la vida a casa nostra, a la Terra, no es vagi convertint cada dia més en un infern”.